

Informasjonsmøte om markedshager

Eidfjord 19.09.2024

Bybonden
Bergen

Markedshager kan gi verdiskapning til vestlandske småbruk
og samtidig gi vestlendinger bedre tilgang til lokalt grønt

Hva er en markedshage?

Av engelsk: "market garden"

Kjennetegn

- Direktesalg: REKO, restaurant, abonnement +++
- Mangfoldig dyrking på små areal
- Effektiv plassbruk
- Standardisering
- Lave investeringskostnader, enkel infrastruktur
- Enkel mekanisering
- Faste bed/senger med minimal jordarbeiding

'VegoStan'
Stadsbruk
Malmö
Nov. 2019

Spesialtilpasset
håndredskap til
såing, lusing og
innhøsting

Markedshager i Vestland

Suksessfaktorer

- Satser på vekster som i liten grad produseres i større skala i Norge, vanskelig lar seg mekanisere
- Vekster spesielt tilpasset sin kundegruppe
- Enkel infrastruktur og lave investeringskostnader
- Tilpasningsdyktige i forhold til endringer i etterspørsel og markedskanaler
- Markedshagen som utgangspunkt for annen næring

Undeland Gard

Markedshage i Ulvik

- Eies og driftes av Grzegorz Kramar og Katinka Kilian
- Oppstart 2015: 0,8 mål
- Markedshage i 2024: 2,5 mål, 250 kvm kaldveksthus
- 50+ ulike grønnsaker, urter, blomster
- Kurs og omvisninger

Direkte omsetning fra markedshagen ca 175.000 kr/ mål

Oppstartsprogram for markedshager i Vestland - 2024/25

For sjette år på rad arrangeres det oppstartsprogram for markedshagedrift i Vestland, med søknadsfrist 1. oktober. Som deltaker vil du få med deg kunnskap om både salg av lokalmat og god agronomi for kommersiell småskala grønnsaksproduksjon. Se opptak av informasjonsmøte 14. mai på nett.

Mer informasjon og søknad:

<https://www.markedshage.no/kalender/2024/10/oppstartsprogram-for-markedshager---202425/>

Katinka Kilian er prosjektleder for oppstartsprogrammet. Hun er utdannet landskapsarkitekt og er en erfaren markedshageprodusent og medeier av Undeland gård i Ulvik. I dag er hun også en del av Bybondeteamet på

 Dato:
25. oktober 2024 00:00 - 23:59

 Sted:
Vestland - Bergen og nettmøter

 Arrangør:
Stiftelsen Lystgården i Bergen

 Målgruppe:
Alle som ønsker å starte opp med markedshagedrift for et lokalmatmarked

 Påmeldingsfrist:
1. oktober 2024 23:00

Lenker

[Informasjonsmøte 14. mai](#)

[E-post til Katinka Kilian - Kontaktperson](#)

Prosjekteier:

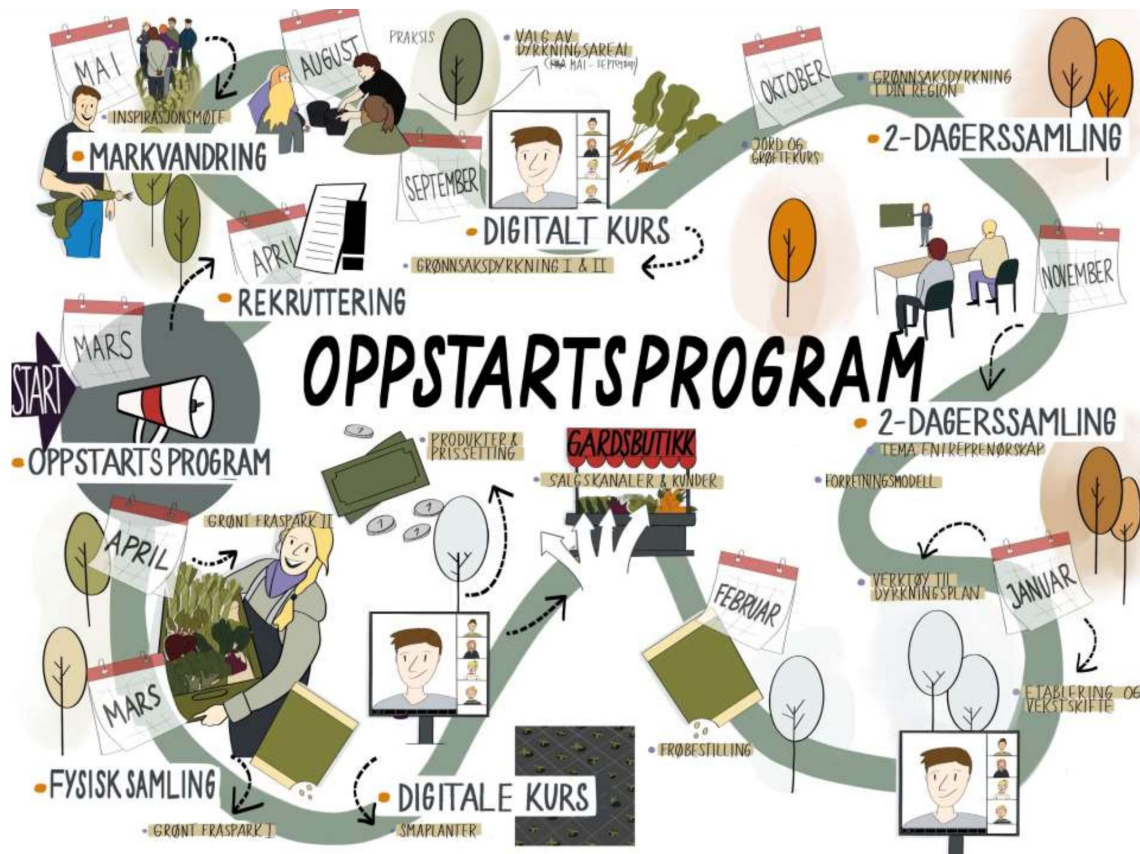
Bybonden i Bergen/ Stiftelsen
Lystgården

Initiativtakere og samarbeidspartnere:

- Statsforvalteren i Vestland
- Bondens Marked Norge
- NLR Norsk Landbruksrådgivning
- Stend vgs

Finansiering:

- Vestland fylkeskommune
- Deltakeravgift: 8000 kr

PROGRAM 2023-24: Oppstartsprogram for markedshager Vestland

Fysiske samlinger i oppstartsprogrammet er merket MØRKT ORANSJE

Digitale samlinger i oppstartsprogrammet er merket LYST ORANSJE

Relevante aktiviteter *utenfor* oppstartsprogrammet, i regi av Norsk Landbruksrådgivning, er merket BLÅTT

DATO	TID	AKTIVITET	TEMA	ARRANGØR	STED
25. okt	12.00-20.30	FYSISK samling HØST	Introduksjon: Forbered oppstart av din markedshage	BYBONDEN	Stend vgs/Lystgården, Bergen
26. okt	9.00-15.00	FYSISK samling HØST	Introduksjon: Forbered oppstart av din markedshage	BYBONDEN	Lystgården, Bergen
okt-des		WEBINARSERIE	Datoer og innhold annonseres av Norsk Landbruksrådgivning	NLR	Teams
22. nov	16.00-20.30	FYSISK samling VINTER	Grunnleggende agronomi innen småskala grønt: Vestlandskontekst	BYBONDEN	Lystgården, Bergen
23. nov	9.00-15.00	FYSISK samling VINTER	Grunnleggende entreprenørskap innen småskala grønt: Din forretningsplan	BYBONDEN	Lystgården, Bergen
8. jan	18.00-20.30	1. DIGITAL samling	Planlegging av markedshagen del 1: Planleggingsverktøy	BYBONDEN	Google Meet
22. jan	18.00-20.30	2. DIGITAL samling	Planlegging av markedshagen del 2: Fra plan til planting	BYBONDEN	Google Meet
5. feb	18.00-20.30	3. DIGITAL samling	Infrastruktur og arbeidsflyt del 1: Arbeid på åkeren	BYBONDEN	Google Meet
19. feb	18.00-20.30	4. DIGITAL samling	Infrastruktur og arbeidsflyt del 2: Innhøsting, "post harvest" og levering	BYBONDEN	Google Meet
februar		Kurs i planteoppal	Forkultivering av småplanter fra frø i småskala produksjon	NLR	Teams
15. mars	16.00-20.30	FYSISK samling VÅR	Salgskanaler: Møt kunden	BYBONDEN	Lystgården, Bergen
16. mars	9.00-15.00	FYSISK samling VÅR	Markedsføring, kommunikasjon og salg	BYBONDEN	Lystgården, Bergen
sommer		Markvandringer	Besøke markedshager i Vestland med landbruksrådgiver	NLR	

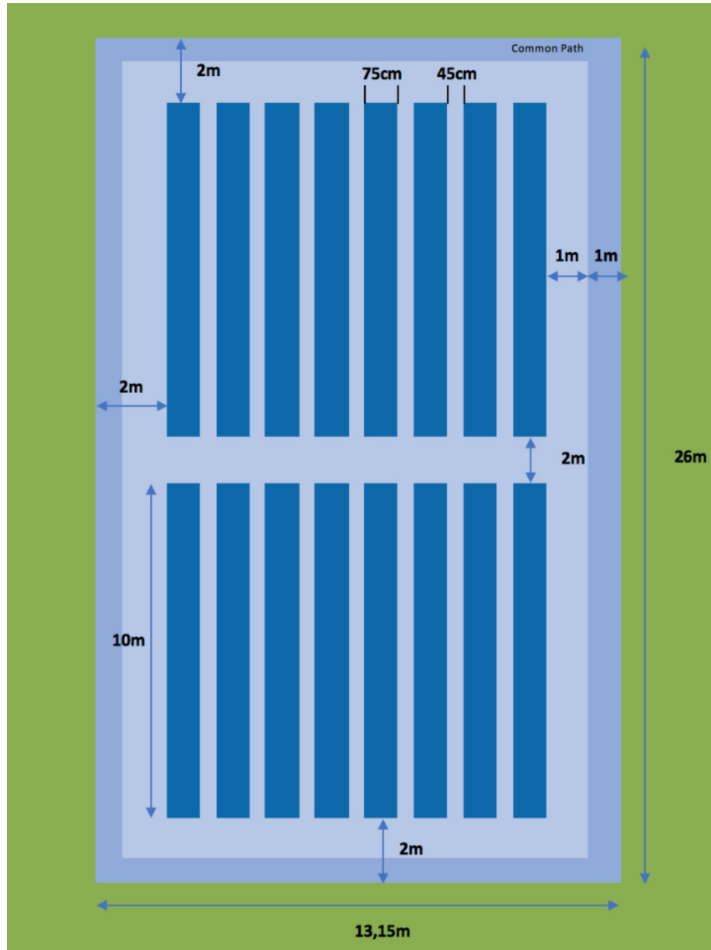
Testbed

Etter modell fra svenske Stadsbruk

Praktisk del av oppstartsprogrammet

- Ca 250 kvadratmeter
- Dyrking OG salg til “testkunder”
- Standardisert og målbart
- Omsetningsmål 50.000 kr +/-
- Arbeid: 10-20 timer per uke
- Lett å skalere opp

Lite nok til at en kan fokusere på bedriftsplanlegging, kunderelasjoner, markedsføring og salg i en oppstartsfase

Testbed Stend i Bergen, Pilotsesong 2022

Målgruppe

Programmet passer for deg som:

- Har gartnerbakgrunn, eller praktisk erfaring med dyrking av matvekster, og som ønsker personlig veiledning i det å starte en lønnsom grønnsaksproduksjon for salg til lokalmatmarkedet i Vestland.
- Ønsker å starte en testproduksjon i 2025 på eget eller leid areal/gård, eller ønsker å leie testbed på Stend VGS. Vi anbefaler et testareal på rundt 250 kvadratmeter.
- Ser for deg å drive et produksjonsareal med grønnsaker på 1-5 mål på sikt.

Markedshager i Norge

Mer informasjon om markedshager: <https://www.markedshage.no/>

[Nyheter](#)

[Om](#)

[Nyhetsbrev](#)

[Finn markedshage](#)

[Kunnskapsbank](#)

[Prosjekter](#)

[Søk](#)

[Kunnskapsbank](#)

[Finn markedshage](#)

[Prosjekter](#)

